

Obsah

Úvod.....	3
Souhrn.....	5
Kapitola 1: Úvod do problematiky veřejnozdravotních dopadů alkoholu	15
1.1 Škody způsobené alkoholem.....	15
1.2 Souvislost negativních dopadů s množstvím konzumovaného alkoholu.....	16
Kapitola 2: Národní politika v oblasti alkoholu	19
2.1 Legislativní rámec.....	19
2.2 Strategie v oblasti alkoholu.....	24
2.3 Národní koordinace a institucionální rámec politiky v oblasti alkoholu	30
2.4 Koordinace na krajské a místní úrovni	31
2.5 Další politické, občanské a odborné iniciativy v oblasti alkoholu	32
2.6 Rozpočty a financování	34
Kapitola 3: Trh s alkoholem	37
3.1 Druhy alkoholických nápojů.....	37
3.2 Nabídka a dostupnost alkoholických nápojů.....	39
3.3 Spotřeba alkoholu.....	49
3.4 Zdanění a cenová dostupnost alkoholu	54
3.5 Reklama na alkohol, sponzorství a propagace	58
Kapitola 4: Míra a vzorce užívání alkoholu mezi dětmi a dospívajícími	65
4.1 Užívání alkoholu v obecné populaci dětí a mládeže	65
4.2 Užívání alkoholu ve specifických skupinách dětí a mládeže	74
4.3 Postoje k alkoholu a vnímání rizik mezi dětmi a dospívajícími	75
Kapitola 5: Míra a vzorce užívání alkoholu v dospělé populaci.....	81
5.1 Užívání alkoholu v populaci	81
5.2 Rizikové a škodlivé užívání alkoholu.....	90
5.3 Užívání alkoholu ve specifických skupinách populace	96
5.4 Vnímání rizik a postoje k alkoholu v dospělé populaci	101
Kapitola 6: Zdravotní dopady užívání alkoholu	105
6.1 Nemocnost případitelná výhradně alkoholu	105
6.2 Další nemocnost spojená s alkoholem	108
6.3 Úmrtí a úmrtnost spojená s alkoholem	110
Kapitola 7: Sociální souvislosti a důsledky užívání alkoholu	119
7.1 Společenské náklady spojené s užíváním alkoholu	119
7.2 Negativní sociální dopady užívání alkoholu v populačních studiích	120
7.3 Alkohol ve výdajích domácností.....	124
7.4 Vliv alkoholu na domácí násilí.....	125
7.5 Vliv alkoholu na rozvodovost	125
7.6 Vliv alkoholu na dopravní nehodovost	126
7.7 Užívání alkoholu v sociálně vyloučených lokalitách	127
7.8 Vztah alkoholu a bezdomovectví	130
Kapitola 8: Kriminalita spojená s alkoholem	133
8.1 Trestná činnost primárně související s alkoholem.....	133
8.2 Trestná činnost sekundárně související s alkoholem	135
8.3 Přestupky v souvislosti s alkoholem	137
Kapitola 9: Preventivní programy v oblasti alkoholu	141
9.1 Prevence zaměřená na děti a mládež.....	141
9.2 Preventivní programy zaměřené na dospělou populaci	148
9.3 Mediální a informační kampaně	148

Kapitola 10: Adiktologické služby pro uživatele alkoholu	159
10.1 Úvod.....	159
10.2 Sítí adiktologických služeb pro uživatele alkoholu	160
10.3 Krátké intervence	163
10.4 Léčba a poradenství prostřednictvím internetu a nových technologií	165
10.5 Harm reduction programy	167
10.6 Ambulantní programy.....	172
10.7 Rezidenční programy	175
10.8 Následná péče.....	179
10.9 Svěpomocné aktivity	180
10.10 Adiktologické služby ve vězení.....	180
Kapitola 11: Speciální kapitola: Dopady COVID-19 v oblasti alkoholu	185
11.1 Dopad epidemie COVID-19 na užívání alkoholu	185
11.2 Dopad epidemie COVID-19 na preventivní a léčebné služby pro uživatele alkoholu.....	187
11.3 Dopad epidemie na nabídku alkoholu a trh s alkoholem	188
Přílohy.....	191
Vybrané zdroje s tematikou alkoholu na českém internetu.....	191
Zkratky	193
Seznam tabulek, grafů a obrázků.....	196
Zdroje.....	203